

Információ '80

Memzetközi tanácskozás

Információ '80 címmel nemzetközi konferencia kezdődött csütörtökön a TIT természettudományi stúdiójában. A mintegy 200 szocialista országból érkezett szakember csaknem 60 előadás keretében áttekintette majd, hogy milyen szerepet játszanak a szocialista országok a magyar MTESZ-nek megfelelő szervezetei a tudományos információk szervezeti rendszereiben. A kétnapos esemény — melyet Tóth János, az MTESZ főtitkára nyitott meg — azért jelentős, mert a baráti országok körében erőteljesen nő az igény a szinte futószalagon születő tudományos eredmények megismerésére.

A konferencia folytatása a két évvel ezelőtti várnai találkozónak, ahol a szakemberek először ültek össze, hogy meghatározzák a műszaki információk lényegét, célját. Most azonban nemcsak elméleti kérdéseket tűznek napirendre, a résztvevők kölcsönösen ismertetni fogják hazájuk különböző szintű információs rendszereit, eredményeit. Mivel metodikai és gyakorlati kérdésekről esik szó, ez a konferencia segíthet a szakembereknek abban is, hogy elkerüljék a szocialista országok közötti párhuzamos kutató- és fejlesztőmunkát, és megismerjék a legújabb tudományos eredmények hasznosítási lehetőségeit. (MTI)

Vegyipari vásár Pozsonyban

Pozsonyban június 21-től 27-ig rendezik meg a XII. nemzetközi vegyipari vásárt, az Incheba '80 bemutatót — jelentette be csütörtökön Priecl Ludovit, Csehszlovákia budapesti nagykövetségének kereskedelmi tanácsosa a nagykövetség kereskedelmi osztályán rendezett sajtótájékoztatóon. Többek között elmondta, hogy ezúttal 25 állam 600 kiállítója vonultatja fel legkorszerűbb vegyipari termékeit. A nemzetközi seregszemle célja, hogy áttekintést adjon a szocialista országok együttműködési programjairól, és gazdag műszaki információcserével segítse a KGST-államok közötti szakosítás és kooperáció fejlesztését. (MTI)

Akár a csillagos éjig...

Kiváló, külföldön is jól ismert és elismert orvos után kutattam hetekig: „nincs benn”. „Értekezleten van”. „elutazott”. „vendége van”, hangzott mindig valami efféle válasz a telefonba. Úgy tűnt, valósággal bujkál előlem ez az ember. Nem értettem, hiszen munkájáról, eredményeiről akartam írni, nem holmi „leleplező” riportra készültem. Végül, amikor csak sikerült beszélnem vele, bevallotta, valóban került az újságírókat. „Egy elismerő cikk ezer ellenséget szül” — mondta rossz tapasztalata alapján és nem volt hajlandó nyilatkozni. „Nálunk mindenki ragaszkodik a maga szemétdombjához. Még akkor is, ha neki már nincs is kedve, se ereje a kapingálásához, féltékeny a másira, aki netán még gyöngyszemet is talál. Sőt, elterjeszti a gyémántról is, hogy az csak egy vacak borsószem volt.”

Igazság lehet a dologban, mert kollégája, akiről egy értékes rendezvény kapcsán írtam, arról panaszkodott, a háta mögött gúnyolják, szemben meg agyonhallgatják teljesítményét.

A jó eredménnyel érettségizett fiú az egyik szövőüzemben helyezkedett el. Nyolc órán át húzta a srtigulákat, mérte a dolgozók teljesítményét. Rendes gyerek volt, megszerették, fizetésemlést kapott, frásztalt ígérték neki. „Jó hely, biztos állás ez neked, fiam” — mondta édesanyja, és le akarta beszélni a továbbtanulásról. Szerencse, hogy nem sikerült: azóta mérnökként irányítja egy nagy vállalat egész termelését.

Nézem a tévét, hallgatom az első magyar úrhajós családjáról készített riportot. „Hát, fiam, még ezt is...! Nem mondhatnám, hogy boldog voltam” — valahogy így vallott Farkas Bertalan édesanyja arról, miként fogadta a hírt: fia a kozmoszba repül. Óvta, féltette volna a „gyereket”, aki olyan sebességet diktált önmagának az életpálya kezdetén, amely már-már érthetetlen az aggódó anya számára, de érthetetlen mindazoknak, akik nem ilyen megszállottjai a magasságnak, a mindent akarásnak.

Hogy kinek van igaza? Bertalan kemény ember. Repülni akart: s úrhajója csillagként fényelt a csillagok között.

Most országnyi öröm az övé. Jogos büszkesége a mi büszkeségünk: a mindenség szinte porszemnyi szigetéről is érkehet vendég az úrbé. Igaz, nem magyar úrhajón, hisz kis ország gazdasági képességei nem teszik ezt lehetővé. De a Föld

fiai, bárhol élnek is, önmagukkal mérhetők. A tehetség, akarat, kitartás, szorgalom, a mindig többre törekvés kiemelhet egy-egy embert a milliárdnyi tömegből, s sok ilyen ember országának is képes dicsoiséget kovácsolni.

Egy úrbéli „kirándulásnak” szervezője az egész egyetemes tudomány: a siker ezerféle kutatás apró téglaín nyugszik. S ezért a sikerért mérnökök, tudósok; fizikusok, biológusok, kémikusok, geológusok, csillagászok, orvosok, az elektrotechnika, a híradástechnika, a kibernetika szakemberei adták emberi képességeik legjavát, köztük magyarok is. Valamennyien a tudomány megszállottjai. Szárnyalni akaró, nyugodni nem tudó megszállottjai. S ha szárnyát szegnek az alkotás szellemének? Elgondolni is rossz: földhöz ragadt nép lenne a Glóbuszén.

Hazánkban a természet nem a föld alatt rejtegeti a kincseket: a mi lelőhelyeink a koponyákban vannak. Csak meg kell találni, ki kell aknázni a tehetséget, a kiváló, igenis, az átlagból, a szürke közép-szerusből kiemelkedő tehetséget és jellemet. Lehetőséget, teret — ne falakat, korlátokat állítsunk eléjük!

Józan ember az, aki gátat emel a haladás, a fejlődés útjába? Félek: óvatos józan ész irányítja a kezét, amely egy suhintással „átlagolja” a tömegből kiemelkedő fejet. Józan, csak éppen átlagos képességű, gyöngébb akaratú, kényelmesebb, s nem a csillagos égről álmodik. Józan, de szűk látókörű: önmagához méri a nemzet és az emberiség érdekeit. Józan, de jellemhibás, aki magához alacsonyítja a magasságokat.

Pedig a csúcsokkal tele kellene kürtölni a világot. Nincs belőlük olyan sok. A csúcs érték: ész, erő, akarat, szorgalom, lemondás, lelkesedés testesül meg benne. A csúcs példakép, mérce, cél, amely megmozdíthatja a még szunnyadó energiákat is. Akit valami belső erő hajt, akinek álma a csillagos ég, akinek van elég esze és szíve hozzá, hadd repüljön, mint Farkas Bertalan. Hadd repüljön, akár itt a földön maradván saját hivatása legmagasabb csúcsáig. És a sikert, a sikert adjuk meg neki, elismerésként, fizetségként, újabb energiaforrásként. Amíg csak az igazán értékes, nagy teljesítmény csinál sztárokat, nem tőlük kell félnünk.

Chikán Ágnes

Szakemberek eszmecseréje

A nagyüzemi sertéstartásról

Úgy ismeri közvéleményünk, hogy a sertés tartása gazdaságosabb, mint a szarvasmarháé. Néhány országban viszont éppen fordított a helyzet, a farmerek például szívesebben költenek a tehenekre — mondván, előnyös befektetés, idővel több hasznot hoz, mint a disznó. Nálunk a sertéstartásnak nagyobb a hagyománya, a gyors hústermelő képessége miatt. Amíg egy üsző meghízik, 2-3 év is eltelik, a sültő szűk egy év alatt eléri a kívánt vágási súlyt. A gazdaságok, a kistermelők jobbra a gyorsan jövedelmező állattartásra, a sertésintézésre rendezkedtek be.

Csongrád megyében 20 szakosított telepet építettek az elmúlt 15 év alatt, amelyekben több mint 300 ezer sertést hizlalnak évente. A húsprogram indulásakor — 1968-ban — 100 ezer férőhely építését tervezték a gazdaságok, a mostani összesítéskor 139 ezret számoltak. Egymilliárd forintnál valamivel többre kerültek az ólak, a kutricák. Ahol megteremtették a feltételt a korszerű sertéstartásnak — elegendő kocautánpótlást és jó takarmányellátást biztosítottak —, oda az állam is adott támogatást. Csaknem 500 millió forintot az elmúlt évtizedben. A többi saját forrásból fedezték a gazdaságok.

A modern malacnevelők és a hizlaldák majdnem felét az állami gazdaságok dolgozói vigyázzák. A többire a termelészövetkezeti tagok ügyelnek. Több rendszer és társulás segíti a sertéstartókat, szaktanácsokat, kész technológiákat adnak. Egyik közülük az Ispárszerű Hústermelést Szervező Közös Vállalat, amely Csongrád megyében 16 gazdaságban vállalt részt a sertéstartásból. A ketreres malacnevelés, a higiénikus fiattatás, korai malacválasztás, a batterszerű szüdtartás eredményt hozott, mert a szakosított telepek országos rangsorolásában előkelő negyedik helyre került Csongrád megye.

Viszont nagy a különbség a sertéstartó telepek között — mondotta a tegnapi sertésintézési tanácskozáson Szilágyi Ernő, a megyei tanács vb mezőgazdasági és élelmiszerügyi osztályának vezetője a megnyitójában. Az állami gazdaságokban a fajlagossági mutatók — amivel az eredmények mérhetők — jobbakként a ter-

melészövetkezetekben. (Kevesebb malac hullik el, több állat hizik meg évente, észszerűbben gazdálkodnak a takarmánnyal, olcsóbban fűtenek stb.). Javultak az állattartás feltételei, de nem eléggé. Nem mindenhol használják ki a férőhelyeket. A tápéi Tiszatáj Tsz-ben például elhúzódtak az ólak felújítása, átalakítása.

A takarmányok minősége is hagyott kívánnivalót maga után az elmúlt években. Emiatt több gazdaságban fontolgatták, érdemes-e tartani tovább a sertéseket, vagy sem. Szerencsére gyorsan változott a helyzet — amint a számok is mutatják —, több disznót fogtak hizóba, mint korábban. Az is örvendetes, hogy a MEM által meghatározott normatíva alatti az abrakfogyasztás.

Mindemellett — figyelmeztető tény, hogy az évente leadott sertéseknek csak a negyven százaléka kerül a nagyüzemekből. A többi — a nagyobbik részt — a kistermelők hizlalják. Tulajdonképpen ez még nem is lenne baj, csak hogy mostanában egyre többen hagyják föl a sertéstartással. Emelkedtek a tartás költségei, szigorúbb lett az átvételi szabályzat. A húspár ugyan az utóbbi időben engedett a huszonegyből, de még mindig sokan mondanak le a háztáji gazdaságokban a sertéstartásról. Egyelőre ez a folyamat tartásnak ígérkezik, ezért a nagyüzemeknek kell jobban „feltúrni a fészéküket”.

A meglévő férőhelyek jobb kihasználásával, a megkezdett beruházások, rekonstrukciók gyors befejezésével, az okos takarékoskossággal, a jó tapasztalatok elterjesztésével mindez el is érhető — mondotta dr. Bajor Ferenc, az ISV igazgatója. Említette még, hogy van kiút a jelenlegi „válságból”, ha jobban a tájörzet adottságaihoz igazítják a sertéstartást. Ahol a zárt tartási technológiát alkalmazzák, már nem érdemes kísérletezni mással, mert költséges az áttállás. Ugyanakkor nem szabad visszalépnie a gazdaságoknak a megkezdett útról — hiába hirdetnek néhol zöld utat a szabad tartásos technológiának —, ahol megépítették a modern ólakat vétek lenne újra elkezdeni a hagyományos vályus etetés, s áttállni a szalmás almózársra. A kettő egyszerű kombinációjával szép eredmények érhetők el.

Úgy fogalmazódott ez az

Állategészségügyi Állomáson tartott tanácskozáson, hogy akkor jó az állattartás, ha a kocák folyamatosan fiatalnak, a hízó meg napról napra gyarapszik. Ennek a feltételnek nehéz megteremteni, nagy szakértelmet, jó irányító gárdát igényel. Erre is hangzott el példa; a szegedi Felszabadulás és a szőregi Tisza-Maros-szög Tsz-ben „kiokoskodták” a helyes tartási technológiát.

Az újonnan épült koncentrált nagyüzemi sertésintéző, „hizláló telepek többsége inkább a műszaki szempontok érvényesítésére összpontosított elgondolás jegyében, s nem a sertés biológiai igénye kielégítését szolgáló megoldások szem előtt tartásával épült. Ezért többféle tartási módot választottak a gazdaságok, ami a gazdaságosság rovására is ment.

A VI. ötéves terében 1,7 százalékos megyei állomány-növekedést terveznek a gazdaságok, a mostanival egyező kocalétszámmal. Amint az dr. Kárpát Imrénék, az MNB osztályvezetőjének előadásából kiderült — erre pénz is lesz. A tézesek, állami gazdaságok megkapják a támogatást a szükséges beruházásokhoz.

A tanácskozáson, amelyen a sertéstartó nagyüzemek szakemberei vettek részt, ott volt Keresztúri Istvánné, a megyei pártbizottság munkatársa is.

Könnyű és gyors lesz majd a közlekedés a Nagykörúton, ha befejeződik az úttest szélesítése, addig azonban türelmesen el kell várniuk az útpépítéssel járó sok nehézséget, hiszen mindössze két sávot használhatnak a járművek a nagy forgalmú főútvonalon. Képünkön: a Hidépítő Vállalat munkásai gépek segítségével végzik a földmunkát, a Csongrádi sugárút és Nagykörút kereszteződésében

Volt egyszer egy árvíz

Szakmai nap az ATIVIZIG-nél

Pereg a film. A kockákon sártól csatások katonák, kialvatlan arcú gátőrök, vízügyi dolgozók, derékig a szennyes árban gázló, mindenüket elvesztett falusiak valahol a Felső-Tisza vidékéről. Emberek, akik szenvedtek a tomboló áradattól, s emberek, akik küzdöttek ellene. Akik legyőzték. A majd ötvennapos csata legizgalmasabb percei torokszorító pillanatainak dokumentumai a nézők szeme előtt.

Megvadulva zúg az áradata megroppant gáton át, megadóan földrekönyökölt ház az előtött faluban, néptelen utcák a kiürített városban, karok erdeje az alattomos buzárral szökni készülő Marosvíz megfékezésére, pillanatképek a szegedi védelemről — a nagy összefogásról Tájak romokkal, tájak újjáépített házakkal.

Az Alsó-Tiszavidéki Vízügyi Igazgatóság Szegedi Szakasz-mérnöksége KISZ-alapszervezete és a Fiatal Műszakiak és Közgazdászok Tanácsa tegnapi rendezvényén az 1970-es tiszai nagy árvízre emlékező szakmai napján az egykori küzdelmekben résztvevő szakemberek idézték fel a nagy próbát jelentő esemény főbb mozzanatait, s tanulságairól, a helyreállítás tapasztalatairól tartottak előadásokat.

A szegedi vízügyi dolgozók — gátőrök, gátbiztosok, védelemvezetők — mellett Jugoszláviából a Zentai Vízgazdálkodási Társult Munka

Alapszervezete szakemberei is részt vettek.

Dr. Vágás István, a műszaki tudományok kandidátusa, a Tisza-völgyi árvíz hidrológiai előzményeiről tartott előadást, majd dr. Simányi Béla, az ATIVIZIG állami díjas igazgatója adott áttekintést az 1970-es árvédekezés szakmai kérdéseiről. Ezt követően Kardos Imre igazgatóhelyettes arról emlékeztetett meg, hogy a védelmi munkálatokban milyen nemzetközi összefogás valósult meg, végül Sódár István, termelési igazgatóhelyettes előadásában az árvízvetéskor történt változásokkal foglalkozott.

A szakmai nap befejezéséket Kurucz Gyula, az ATIVIZIG KISZ-bizottságának titkára megnyitotta a vízügyi székház ifjúsági klubjában. Az Alsó-Tisza vidéki nagy árvízvédekezés képekben című fotókiállítás. Ezt védelemvezetők — mellett jövő csütörtökig bárki megtekintheti naponta 8-tól 17 óráig.

Űrkiállítás Budapesten

Holdközvet-minták és űrműszerek is láthatók azon a kiállításon, amely csütörtökön nyílt meg az Országos Műszaki Könyvtár és Dokumentációs Központban. Az űrjárást zakirodalma című kiállítás — amelyet Pál László akadémius nyitott meg — gazdag anyaga képet nyújt a világűrben végzett tudományos kutatásokról, és a magyar 19-ig tekinthető meg. (MTI)

szakemberek szerepéről ebben a jelentős munkában. A fiatal tudományág iránt érdeklődők eligazodását szolgálja az erre az alkalomra összeállított bibliográfia is. A bemutató két hete alatt filmvetítések és az Inter-nárd programba bekapcsolódott hazai szakemberek beszámolóit színesítik a programot. A kiállítás június 19-ig tekinthető meg. (MTI)